

24749-SOCIOLOGIA DE LES RELACIONS LABORALS

OBJECTIU: L'objectiu de l'assignatura és facilitar a l'alumnat els conceptes i les eines bàsiques que possibilitin un estudi sociològic del treball i de les relacions laborals.

I. INTRODUCCIÓ A LA SOCIOLOGIA DE LES RELACIONS LABORALS

Tema O. Una primera aproximació a las relaciones laborales.

Los cambios más llamativos en las llamadas relaciones laborales en los últimos años. Los interrogantes que se suscitan.

Tema I. Sociologia i Sociologia de les Relacions Laborals.

Què són les relacions laborals des de la perspectiva sociològica: les diferents interpretacions.

TEMA II. Mètodes i Tècniques d'Investigació social: la seva aplicació a les Relacions Laborals.

Procés i perspectives d'investigació social. Introducció a les principals tècniques de recollida i anàlisi de dades.

II. TREBALL I SOCIETAT

Tema III. El concepte de treball.

El concepte de treball. Treball productiu i treball reproductiu. Treball i ocupació.

Tema IV. La divisió del treball.

La divisió social, tècnica i sexual del treball.

Tema V. Treball i ocupació a la societat capitalista industrial.

Revolució industrial i capitalisme: la fàbrica. El procés d'assalarització massiva i l'estructura de classes a la societat industrial. Producció i consum de masses. L'intervenció de l'Estat: estat del Benestar.

Tema VI. Treball i ocupació avui.

Les transformacions en el treball, el treball i l'estructura ocupacional. La redefinició del significat social del treball i les ocupacions.

III. LES RELACIONS LABORALS

Tema VII. Conflicte i cooperació en el treball: l'origen de les relacions laborals.

Els concepte de conflicte i cooperació en el treball: els diferents tipus de conflicte.

Tema VIII. Els actors socials de les relacions laborals.

Els sindicats i la representació laboral a l'empresa. Empreses, empresaris i organitzacions empresarials. La intervenció de l'estat en les relacions laborals.

Tema IX. El procés de les relacions laborals.

La negociació col·lectiva, la concertació social i la conflictivitat laboral.

Tema X. Una nueva perspectiva de las relaciones laborales: la gestión de Recursos Humanos

Empresarització, flexibilitat, noves formes de gestió. Resposta de los treballadors.

Tema XI. Els nous reptes de les relacions laborals.

Les relacions laborals i la crisi del treball; els canvis en el sindicalisme d'avui.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Els textos que s'indiquen són obres bàsiques de referència. A continuació s'afegeix una bibliografia específica per temes.

FINKEL, L., La organización social del trabajo, Madrid, Pirámide, 1994.

MIGUELEZ, F., PRIETO, C., Las relaciones laborales en España. Madrid, Siglo XXI, 1991.

MIGUELEZ, F. y otros, Desigualtat i canvi. L'estructura social contemporània. Barcelona, Edicions Proa-UAB, 1996.

POOLE, M., Relaciones industriales. Modelos y orígenes de la diversidad nacional, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1993.

WINDMULLER, J.P., Nueva consideración de la negociación colectiva en los países industrializados, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1993.

BIBLIOGRAFIA ESPECÍFICA PER TEMES (*)

Tema I

DUNLOP, J.T., Sistemas de Relaciones industriales, Barcelona, Ed. Península, 1978. (Capítol 1. pàgs. 25-47) (Lectura també útil per al Tema VII).

HYMAN, R., Relaciones Industriales. Una producció marxista, Madrid, Ed. Blume, 1976. (Capítol 1. pàgs. 19-42) (Lectura també útil per al Tema VII).

Tema II

ANDER-EGG, E., Técnicas de investigación social, Buenos Aires, Humanitas, 1983.

QUIVY, R.; VAN CAMPENHOUDT, L., Manual de investigación en ciencias sociales, México, Limusa, 1992.

Tema III

BENERIA, L., Producción, reproducción y división sexual del trabajo, a "Mientrastanto", nº 6.

PAHL, R., De l'«economia informal» a «formes de treball». Models i tendències transnacionals, a "Papers", nº 4.

Tema IV

FINKEL, L., La organización social del trabajo, Madrid, Pirámide, 1994 (capítulo I, pàgs. 13-20).

SAYER, A.; WALKER, R., La nueva economía social. Reelaboración de la división del trabajo, Madrid, MTSS, 1994 (Introducción, pàgs. 30-36).

Tema V

MARGLIN, S., Orígenes y funciones de la parcelación del trabajo. ¿Para qué sirven los patronos? a A. Gorz, Crítica de la división del trabajo, Barcelona, Laia, 1977.

NAVARRO, V. "Producción y Estado del Bienestar", a Sociología del Trabajo, nº 12.

STANDING, G., La flexibilidad del mercado de trabajo y la inseguridad: hacia una estrategia distinta, a Brunetta i Dell'Aringa (comps.), Relaciones laborales y resultados económicos, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1992 (Lectura també útil pel Tema VI).

MIGUELZ, F. y otros, Desigualtat i canvi. L'estructura social contemporània. Barcelona, Edicions Proa-UAB, 1996 (capítol 3, pàgs. 69-79).

Tema VI

MIGUELEZ, F. y otros (1996), (capítol 4, pàgs. 115-125).

DIAZ SALAZAR, R., ¿Todavía la clase obrera?, Madrid, HOAC, 1992, cap.4.

FINKEL, L. (1994), Capítol 6, apartats 6.4 i 6.5 (pàgs. 432-442).

RECIO, A., Reducció de la jornada de treball i ocupació: interrogants en relació a una consigna popular. UAB.

Tema VII

EDWARDS, P.K., SCULLION, H., La organización social del conflicto laboral, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1987.

Tema VIII

MIGUELEZ, F., Las organizaciones sindicales, en MIGUELEZ-PRIETO, 1991.

PARDO, R., FERNANDEZ, J., Las organizaciones empresariales y la configuración del sistema de relaciones industriales en la España democrática, en MIGUELEZ-PRIETO, 1991.

VISSER, J., La representación de los trabajadores en los centros de trabajo en Europa Occidental. Estructura, escala, alcance y estrategia. En "Sociología del Trabajo" nº 14, invierno 1991/2.

Tema IX

MIGUELEZ, F., REBOLLO, O., La negociación colectiva en España a finales de los '90' (mimeo).

ROCA, J., La concertación social, en MIGUELEZ-PRIETO, 1991.

RUESGA, S., La negociación colectiva, en MIGUELEZ-PRIETO, 1991.

Tema X

MIGUELEZ, F., PRIETO, C., Las relaciones de empleo en España en los '90' (mimeo).

VALDES, (coord.), Sindicalismo y cambio sociales, Madrid, CES, 1994.

(*) Aquesta bibliografia pot ser puntualment amplada al llarg del curs.

AVALUACIÓ

L'avaluació consistirà en un examen individual escrit i la realització de 2 pràctiques en grup (màxim 3 persones) obligatòries al llarg del curs. Les pràctiques suposaran un 20% de la nota final. Serà obligatori aprovar tant l'examen com les pràctiques per separat.